

Τίτλος Μαθήματος	Επιδημιολογία και Δημόσια Υγεία				
Κωδικός Μαθήματος	ABS205				
Τύπος Μαθήματος	Υποχρεωτικό				
Επίπεδο	BSc				
Έτος / Εξάμηνο	2 nd / 3 th				
Όνομα καθηγητή	Καθ. Ελένη Γελαστοπούλου, Δρ. Σταυρούλα Γκουζέλου				
ECTS	6	Διαλέξεις/εβδομάδα	3	Εργαστήρια/εβδομάδα	2
Σκοπός Μαθήματος	<p>Σκοπός του μαθήματος «Επιδημιολογία και Δημόσια Υγεία» είναι να παρέχει στους φοιτητές μια εστιασμένη και εξειδικευμένη κατανόηση του τρόπου με τον οποίο η επιδημιολογία εφαρμόζεται στη μελέτη των μη μεταδοτικών νοσημάτων και πώς μπορεί να συμβάλει στην προαγωγή της δημόσιας υγείας. Το μάθημα στοχεύει να εξοπλίσει τους φοιτητές με τις γνώσεις και τις δεξιότητες για να διερευνήσουν, να αναλύσουν και να αντιμετωπίσουν την πολυπλοκότητα της πρόληψης και της θεραπείας ασθενειών από επιδημιολογική άποψη. Με τη διερεύνηση της συχνότητας, των παραγόντων κινδύνου και των επιπτώσεων των ασθενειών, οι μαθητές αποκτούν γνώσεις σχετικά με την πρόληψη, την παρέμβαση και τις στρατηγικές δημόσιας υγείας. Το μάθημα προετοιμάζει τελικά τους φοιτητές να συμβάλλουν αποτελεσματικά στους τομείς της επιδημιολογίας και της δημόσιας υγείας και να συμμετέχουν στο σχεδιασμό και την υλοποίηση πρωτοβουλιών που αποσκοπούν στη μείωση της επιβάρυνσης του πληθυσμού από ασθένειες.</p>				
Μαθησιακά Αποτελέσματα	<p>Το συγκεκριμένο μάθημα περιλαμβάνει τις βασικές πτυχές που σχετίζονται με την επιδημιολογία των ασθενειών και τη δημόσια υγεία. Οι φοιτητές εμβαθύνουν στις αρχές και τις μεθόδους της επιδημιολογίας, αποκτούν βαθιά κατανόηση της συχνότητας ασθενειών, των παραγόντων κινδύνου και των μέτρων παρακολούθησης ασθενειών. Διερευνούν διαφορετικές κατηγορίες μελετών, όπως μελέτες κοόρτης, μελέτες πασχόντων-μαρτύρων και συγχρονικές μελέτες και μαθαίνουν πώς να επιλέγουν τον καταλληλότερο σχεδιασμό για συγκεκριμένα ερευνητικά ερωτήματα. Επιπλέον, το μάθημα καλύπτει τεχνικές συλλογής δεδομένων, μεθόδους δειγματοληψίας και προσδιορισμό μεγέθους δείγματος προσαρμοσμένου στην έρευνα μη μεταδοτικών ασθενειών. Οι μαθητές αποκτούν δεξιότητες στην ανάλυση δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των στατιστικών τεχνικών που χρησιμοποιούνται συνήθως σε επιδημιολογικές μελέτες μη μεταδοτικών ασθενειών. Μαθαίνουν να ερμηνεύουν και να εξάγουν έγκυρα συμπεράσματα από τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται. Επιπλέον, το μάθημα δίνει έμφαση στην αξιολόγηση των ευρημάτων της έρευνας, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης της ποιότητας και της εγκυρότητας των επιδημιολογικών μελετών. Η σχέση μεταξύ επιδημιολογίας και δημόσιας υγείας διερευνάται διεξοδικά. Οι φοιτητές κατανοούν το ρόλο της επιδημιολογίας στον καλύτερο σχεδιασμό των παρεμβάσεων και των πολιτικών δημόσιας υγείας που στοχεύουν στα μη μεταδοτικά νοσήματα.</p>				

	<p>Διερευνούν τους κοινωνικούς παράγοντες της υγείας και τις ανισότητες που σχετίζονται με τις ασθένειες, μαζί με στρατηγικές για την προαγωγή της υγείας και την πρόληψη των ασθενειών. Τέλος, το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει χαρακτηριστικά παραδείγματα παρεμβάσεων προαγωγής της υγείας και πρόληψης ασθενειών, όπως προγράμματα προσυμπτωματικού ελέγχου του καρκίνου και προγράμματα παρέμβασης με βάση την κοινότητα για να καταδείξει τις βασικές αρχές της διαγνωστικής ακρίβειας, της διαγνωστικής χρησιμότητας και της οικονομικής αποδοτικότητας στην υγειονομική περίθαλψη. Σε όλο το πρόγραμμα σπουδών, αντιμετωπίζονται ηθικά ζητήματα στην επιδημιολογία και την πρακτική της δημόσιας υγείας.</p>		
<p>Προϋποθέσεις</p>	<p>Δεν Ισχύει</p>	<p>Αντιστοιχίες</p>	<p>Δεν Ισχύει</p>
<p>Περιεχόμενο μαθήματος</p>	<p>Θεωρία:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγή στην επιδημιολογία και τη συνάφειά της με τις μη μεταδοτικές ασθένειες. • Βασικές έννοιες: επίπτωση, επιπολασμός, παράγοντες κινδύνου και μετρήσεις εμφάνισης ασθενειών. • Κατηγορίες μελετών: μελέτες κοόρτης, μελέτες πασχόντων-μαρτύρων, συγχρονικές μελέτες και πειραματικά πρωτόκολλα. • Τεχνικές συλλογής δεδομένων: έρευνες, ιατρικά αρχεία, μητρώα και βιοδείκτες. • Μέθοδοι δειγματοληψίας και προσδιορισμός μεγέθους δείγματος. • Ανάλυση δεδομένων: περιγραφική στατιστική, έλεγχος υποθέσεων και μέτρα συσχέτισης. • Bias, confounding (παράγοντες σύγχυσης) και τροποποίηση αποτελέσματος. • Ηθικοί προβληματισμοί στις επιδημιολογικές μελέτες. • Σχεδιασμός μελέτης παρατήρησης: πλεονεκτήματα, αδυναμίες και εφαρμογές. • Σχεδιασμός πειραματικών μελετών: τυχαιοποιημένες ελεγχόμενες δοκιμές και ημι-πειραματικά πρωτόκολλα. • Διαχρονικές μελέτες και η συνάφειά τους στην έρευνα για τις μη μεταδοτικές ασθένειες. • Μέθοδοι συλλογής δεδομένων: συνεντεύξεις, ερωτηματολόγια, φυσικές εξετάσεις και εργαστηριακές εξετάσεις. • Τεχνικές μέτρησης παραγόντων κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των κλινικών εργαστηριακών ερευνών • Τεχνικές στατιστικής ανάλυσης: βασικά μοντέλα παλινδρόμησης και ανάλυση επιβίωσης. • Ερμηνεία των αποτελεσμάτων και εξαγωγή έγκυρων συμπερασμάτων. 		

- Αρχές δημόσιας υγείας και εφαρμογή τους στις μη μεταδοτικές ασθένειες.
- Κοινωνικοί καθοριστικοί παράγοντες της υγείας και ο αντίκτυπός τους στις ανισότητες των ασθενειών.
- Στρατηγικές προσυμπτωματικού ελέγχου και έγκαιρης ανίχνευσης στη δημόσια υγεία.
- Επιδημιολογικές προσεγγίσεις για την προαγωγή της υγείας και την πρόληψη ασθενειών.
- Σχεδιασμός και αξιολόγηση προγραμμάτων σε παρεμβάσεις δημόσιας υγείας.
- Αρχές διαγνωστικής ακρίβειας, διαγνωστικής χρησιμότητας και οικονομικής αποδοτικότητας.
- Επιδημιολογικές συνεισφορές στην ανάπτυξη πολιτικής για την υγεία και στη λήψη αποφάσεων.
- Συνεργασία μεταξύ επιδημιολόγων και επαγγελματιών δημόσιας υγείας.
- Κριτική αποτίμηση επιδημιολογικών μελετών.
- Εγκυρότητα και αξιοπιστία των ευρημάτων της έρευνας.
- Αξιολόγηση της εσωτερικής και εξωτερικής εγκυρότητας των εργαλείων που χρησιμοποιούνται στην επιδημιολογία.
- Τεχνικές συστηματικής ανασκόπησης και μετα-ανάλυσης για την σύνθεση επιστημονικών στοιχείων.
- Ερμηνεία και επικοινωνία των αποτελεσμάτων της έρευνας σε διαφορετικά ακροατήρια.
- Ηθικοί προβληματισμοί στην αξιολόγηση της έρευνας.
- Εντοπισμός ερευνητικών κενών και καθορισμός μελλοντικών ερευνητικών προτεραιοτήτων.
- Μετάφραση των ευρημάτων της έρευνας σε τεκμηριωμένη πρακτική και πολιτική.

Εργαστήρια/ασκήσεις:

Το μάθημα ενσωματώνει εργαστήρια και ασκήσεις ως απαραίτητα συστατικά για τον εμπλουτισμό της κατανόησης και την ενίσχυση των θεωρητικών εννοιών. Συμμετέχοντας ενεργά σε πρακτικές δραστηριότητες, οι μαθητές μπορούν να εμβαθύνουν την κατανόησή τους και να εφαρμόσουν τις γνώσεις που αποκτήθηκαν. Καθ' όλη τη διάρκεια του μαθήματος, θα υπάρχει μια ποικιλία από διαδραστικά εργαστήρια και ασκήσεις που παρέχουν πρακτικές εμπειρίες και ευκαιρίες στους μαθητές να εμβαθύνουν περαιτέρω στο θέμα.

- Σχεδιασμός μιας εικονικής επιδημιολογικής μελέτης, συμπεριλαμβανομένης της επιλογής του ερευνητικού ερωτήματος, της επιλογής του κατάλληλου τύπου μελέτης, του καθορισμού του μεγέθους του δείγματος και του καθορισμού των μεθόδων συλλογής δεδομένων.

	<p>- Παροχή ενός συνόλου ερευνητικών άρθρων στους μαθητές για να αξιολογήσουν κριτικά τη μεθοδολογία, το σχεδιασμό της μελέτης και τη στατιστική ανάλυση που χρησιμοποιείται και για να συζητήσουν τα πλεονεκτήματα, τις αδυναμίες, καθώς και τις πιθανές εφαρμογές στην πολιτική δημόσιας υγείας.</p> <p>- Παροχή ενός συνόλου δεδομένων που σχετίζονται με μια μη μεταδοτική ασθένεια και καθοδήγηση στους μαθητές για τη διαδικασία ανάλυσης των δεδομένων χρησιμοποιώντας κατάλληλες στατιστικές τεχνικές</p> <p>- Σχεδιασμός μιας εικονικής πολιτικής προαγωγής της δημόσιας υγείας που περιλαμβάνει τον έλεγχο για μια μη μεταδοτική ασθένεια και ένα πρόγραμμα παρέμβασης με βάση την κοινότητα.</p>
Μεθοδολογία Διδασκαλίας	<p>Η διδακτική μεθοδολογία περιλαμβάνει μια πολύπλευρη προσέγγιση για τη διευκόλυνση της μάθησης. Οι θεωρητικές διαλέξεις παρέχουν θεμελιώδεις γνώσεις, συμπληρωμένες με λεπτομερείς σημειώσεις και οπτικά βοηθήματα. Διαδραστικά εργαστήρια και ασκήσεις επιτρέπουν στους μαθητές να εφαρμόσουν επιδημιολογικές έννοιες σε σενάρια πραγματικού κόσμου. Επίσης περιλαμβάνονται ομαδικές συζητήσεις που καλλιεργούν την κριτική σκέψη, τη συνεργασία και την ανταλλαγή ιδεών μεταξύ των μαθητών. Μέσω αυτής της ολοκληρωμένης προσέγγισης στην επιδημιολογία, οι μαθητές αναπτύσσουν μια σταθερή κατανόηση του θέματος και αποκτούν τις απαραίτητες δεξιότητες για να συμβάλουν στην πρόληψη, τον έλεγχο και τη διαχείριση των ασθενειών μέσω τεκμηριωμένων προσεγγίσεων.</p>
Βιβλιογραφία	<p>(a) <u>Εγχειρίδια</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ASCHENGRAU, Ann; SEAGE, George R. Essentials of epidemiology in public health. Jones & Bartlett Publishers, 2013. <p>Επιπρόσθετα:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. REMINGTON, Patrick L.; BROWNSON, Ross C.; WEGNER, Mark V. (ed.). Chronic Disease Epidemiology, Prevention, and Control. 2016.
Αξιολόγηση	<p>Για την αξιολόγηση των φοιτητών, ο συνολικός βαθμός καθορίζεται από γραπτή ενδιάμεση εξέταση (20%), εργαστηριακό βαθμό (20%) και γραπτή τελική εξέταση (60%).</p> <p>Η ενδιάμεση εξέταση διεξάγεται μεταξύ 6ης και 8ης εβδομάδας και περιλαμβάνει κυρίως ερωτήσεις σύντομης απάντησης και ερωτήσεις επίλυσης προβλημάτων και εξετάζει τις περισσότερες ενότητες του μαθήματος.</p> <p>Όσον αφορά τον εργαστηριακό βαθμό, περιλαμβάνει την αξιολόγηση των εργαστηριακών εκθέσεων (60% του εργαστηριακού βαθμού) που υποβάλλουν οι φοιτητές για κάθε πείραμα και μια τελική εργαστηριακή εξέταση (40% του εργαστηριακού βαθμού) η οποία περιλαμβάνει κυρίως ερωτήσεις σύντομης απάντησης και ερωτήσεις επίλυσης προβλημάτων. Στις εργαστηριακές εκθέσεις, οι φοιτητές καλούνται να περιγράψουν τη διαδικασία του πειράματος, να αξιολογήσουν και να αναλύσουν τα αποτελέσματά τους και να απαντήσουν σε συγκεκριμένες ερωτήσεις. Κατά την αξιολόγηση των εργαστηριακών εκθέσεων λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια: (α) πειραματική συλλογή δεδομένων (30%), (β)</p>

	<p>ανάλυση δεδομένων (40%) και εφαρμογή της θεωρίας για την εξαγωγή συμπερασμάτων (30%).</p> <p>Η τελική εξέταση του μαθήματος πραγματοποιείται κατά την 14η-16η εβδομάδα κάθε εξαμήνου και περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης, ερωτήσεις κριτικής σκέψης και ερωτήσεις επίλυσης προβλημάτων που αφορούν όλες τις ενότητες του μαθήματος.</p> <p>Η τελική αξιολόγηση των φοιτητών είναι διαμορφωτική και αθροιστική και συμμορφώνεται με τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του θέματος και την ποιότητα του μαθήματος.</p>
Γλώσσες	Ελληνικά, Αγγλικά